

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA
W ŁODZI
ODDZIAŁ W ŁODZI**

ul. Siewna 13a, 94-250 Łódź

tel. (42) 611-67-15, fax. 611-62-34

www.piorin.gov.pl/lodz, e-mail: o-lodz@piorin.gov.pl

OŁÓ.0443.1.2015

Łódź, dnia 14.10.2015 r.

**Starostwo Powiatowe
Rada Powiatu Pabianickiego
ul. Piłsudskiego 2
95 – 200 Pabianice**

**Sprawozdanie z działalności WIORiN w Łodzi Oddział w Łodzi za okres 01.01.2014 r. -
31.12.2014 r. dla Rady Powiatu Pabianickiego w celu rozpatrzenia na sesji planowanej
w październiku 2015 roku**

Podstawowe zadania Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa to:

- 1) Nadzór nad stanem fitosanitarnym upraw i obrotem roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami w kraju, na terenie UE i do krajów trzecich,
- 2) Nadzór nad obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin, rejestracja przedsiębiorców wprowadzających do obrotu lub konfekcjonujących środki ochrony roślin,
- 3) Nadzór nad wytwarzaniem, oceną i obrotem materiałem siewnym, szkółkarskim, rejestracja przedsiębiorców i dostawców materiału siewnego.

Obszarem nadzoru i działania inspektorów WIORiN w Łodzi Oddział w Łodzi są dwa powiaty: powiat m. Łódź i powiat pabianicki.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa wykonuje zadania na podstawie trzech ustaw:

1. Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 621 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 547),
3. Ustawa z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1512 ze zm.)
oraz na podstawie rozporządzeń szczegółowych do tych ustaw.

I. Rejestry przedsiębiorców – stan na koniec 2014 roku

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa na podstawie ustaw niżej podanych oraz na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 584) rejestruje przedsiębiorców ze względu na różne typy działalności przez nich prowadzonych. W związku z tym wyróżniamy **6 rejestrów**:

1. Rejestr przedsiębiorców na podstawie art. 12 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin - dotyczy działalności prowadzonej w zakresie fitosanitarnym (głównie producenci i dystrybutorzy roślin ozdobnych, sadowniczego materiału szkółkarskiego i ziemniaka konsumpcyjnego). Liczba zarejestrowanych ogółem w Oddziale w Łodzi - **135 przedsiębiorców** z czego:

- podmiotów mających siedzibę na terenie powiatu pabianickiego - 68
(w tym producenci i/lub dystrybutorzy ziemniaka - 28)
- podmiotów mających siedzibę na terenie powiatu m. Łódź - 67
(w tym producenci i/lub dystrybutorzy ziemniaka - 28).

2. Rejestr (ewidencja) przedsiębiorców dokonujących obrotu materiałem siewnym na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie.

Liczba zarejestrowanych ogółem w Oddziale w Łodzi - **53 przedsiębiorców**, z czego:

- 3 przedsiębiorców prowadzących wytwarzanie i obrót materiałem siewnym,
- 7 hurtowni (2 – powiat pabianicki, 5 – powiat m. Łódź),
- 43 przedsiębiorców prowadzących wyłącznie obrót detaliczny materiału siewnego.

3. Rejestr (ewidencja) dostawców prowadzących obrót materiałem siewnym na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie:

- dostawcy sadowniczego materiału szkółkarskiego – 49, (w tym na terenie powiatu pabianickiego – 26),
- dostawcy materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych – 82, (w tym na terenie powiatu pabianickiego – 38),
- dostawcy materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych – 20, (w tym na terenie powiatu pabianickiego – 6),
- dostawcy sadzonek winorośli – 30 (w tym na terenie powiatu pabianickiego – 16).

4. Rejestr (ewidencja) rolników prowadzących obrót materiałem siewnym na podstawie art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie – brak wpisów.

5. Rejestr przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin lub konfekcjonowania tych środków na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin.

Liczba zarejestrowanych ogółem w Oddziale w Łodzi – **60 przedsiębiorców**, z czego:

- Powiat pabianicki – 16 przedsiębiorców,
- Powiat m. Łódź – 42 przedsiębiorców.

Punkty obrotu środkami ochrony roślin znajdujące się na terenie:

- powiat pabianicki - 25, w tym 2 hurtownie,
- powiat m. Łódź - 42, w tym 4 hurtownie, 1 punkt konfekcjonowania środków ochrony roślin.

6. Rejestr przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin na podstawie art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin oraz **Rejestr podmiotów prowadzących szkolenia w zakresie ochrony roślin** na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin.

Liczba zarejestrowanych ogółem w Oddziale w Łodzi jednostek szkoleniowych prowadzących szkolenia w zakresie ochrony roślin - 8, w tym:

- Powiat pabianicki – 1 jednostka,
- Powiat m. Łódź – 7 jednostek.

II. Kontrola obrotu i stosowania środków ochrony roślin

W roku 2014 wydano 8 nowych zaświadczeń o wpisie do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, w tym 3 zaświadczenia z terenu powiatu pabianickiego. Na terenie tego powiatu zarejestrowanych jest **18 przedsiębiorców**, którzy prowadzą sprzedaż środków ochrony roślin w **25 punktach**. Ponadto na terenie powiatu m. Łódź i powiatu pabianickiego sprzedaż środków ochrony roślin prowadzona jest także przez podmioty zarejestrowane w innych powiatach oraz województwach. Obecnie sprzedaż i konfekcjonowanie środków ochrony roślin są prowadzone w 67 punktach przez podmioty zarejestrowane na terenie działania Oddziału w Łodzi oraz z poza terenu powiatów pabianickiego i m. Łodzi.

Działalność kontrolna

Zgodnie z przyjętym harmonogramem kontroli zatwierdzonym przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi prowadzone były następujące typy kontroli:

Typu A – w hurtowniach, sklepach prowadzących obrót środkami ochrony roślin, materiałem siewnym zawierającym środki ochrony roślin oraz konfekcjonowanie środków ochrony roślin - **41 kontroli** (w tym 12 na terenie powiatu pabianickiego),

Typu B – u rolników, producentów stosujących środki ochrony roślin – **63 kontroli** (w tym 49 na terenie powiatu pabianickiego),

Typu C – na terenie Oddziału w Łodzi brak jednostek upoważnionych do przeprowadzania badań sprawności technicznej opryskiwaczy, w związku z czym nie przeprowadzono kontroli w tym zakresie,

Typu D – w jednostkach upoważnionych do przeprowadzania szkoleń w zakresie ochrony roślin tj. doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin (dawniej konfekcjonowanie i obrót

środkami ochrony roślin oraz stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym – **1 kontrola** (na terenie powiatu miasto Łódź).

W wyniku przeprowadzonych w 2014 roku **kontroli typu A stwierdzono cztery rodzaje nieprawidłowości** w zakresie obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin w związku z czym wydano 8 zaleceń pokontrolnych:

- 1) Występowanie w obrocie środka ochrony roślin w opakowaniach niezgodnych z wydanym zezwoleniem, naruszono art. 21 pkt. 3 ustawy o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r (2 zalecenia).
- 2) Brak prowadzenia dokumentacji dot. środków ochrony roślin umożliwiającej określenie numeru partii i daty produkcji nabywanych i zbywanych środków ochrony roślin), naruszono art. 25 ust. 3 pkt. 4 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (2 zalecenia).
- 3) Brak szkolenia w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, naruszono art. 25 ust. 3 pkt. 1 ustawy o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r. (3 zalecenia).
- 4) Konfekcjonowanie środków ochrony roślin niezgodne z wymaganiami określonymi w zezwoleniu dot. wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu, naruszono art. 25 ust 5 ustawy o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r. (1 zalecenie).

Działalność szkoleniowa

Na terenie powiatu pabianickiego i m. Łodzi zarejestrowanych jest **8 jednostek szkoleniowych** do prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin:

- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. mjr pil. Wł. Szczesniewskiego w Widzewie, ul. Szkolna 12, 95-054 Ksawerów, (w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym),
- Zakład Doskonalenia Zawodowego, ul. Łąkowa 4, 90-563 Łódź, (w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin (dawniej obrót i konfekcjonowanie środków ochrony roślin),
- „SAM-ROL” Sp. z o.o., ul. Północna 27/29, 91-420 Łódź, (w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym),
- Przedsiębiorstwo Zwalczenia Szkodników Żywności „AGROPEST”, ul. Górnicza 12/14, 91-765 Łódź, (w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym i stosowania środków ochrony roślin metodą fumigacji),
- Związek Ogrodniczy w Łodzi, ul. Św. Teresy 56/58, 91-348 Łódź, (w zakresie integrowanej produkcji),
- Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Ogrodnictwa Oddział Łódzki, Plac Komuny Paryskiej 5 a, 90-007 Łódź, (w zakresie integrowanej produkcji),
- Tomasz Kuciński Firma Usługowo-Szkoleniowa, ul. Marysińska 69/17, 91-850 Łódź, (w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin i stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym).
- Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego, ul. Północna 27/29, 91-420 Łódź, (w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym oraz sprzętem naziemnym montowanym na pojazdach szynowych lub innym sprzętem stosowanym w kolejnictwie).

Na terenie działania Oddziału w Łodzi w 2014 roku przeprowadzono **10 szkoleń w zakresie ochrony roślin:**

- **2 szkolenia** w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, w wyniku

których wydano **30 zaświadczeń** potwierdzających pozytywne ukończenie szkolenia, **-7 szkoleń** w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, w wyniku których wydano **176 zaświadczenia** potwierdzające pozytywne ukończenie szkolenia.

- **1 szkolenie** w zakresie stosowania środków metodą fumigacji w wyniku którego wydano 21 zaświadczeń potwierdzających pozytywne ukończenie szkolenia.

Obowiązkowe badania techniczne opryskiwaczy

Na terenie powiatów m. Łódź i pabianickiego nie ma jednostek upoważnionych do prowadzenia badań sprzętu służącego do stosowania środków ochrony roślin.

W związku z tym badania sprawności technicznej opryskiwaczy na terenie powiatów pabianickiego i m. Łodzi są najczęściej przeprowadzane przez objazdowe Stacje Kontroli Opryskiwaczy. Informacje dotyczące Stacji Kontroli Opryskiwaczy (rejestr przedsiębiorców i podmiotów wykonujących badania opryskiwaczy) można uzyskać na naszej stronie internetowej www.piorin.gov.pl/lodz oraz poprzez bezpośredni kontakt z pracownikami WIORiN.

W 2014 roku **przebadano 179 opryskiwaczy**, w tym 177 polowych i 2 sadownicze. Na terenie powiatu pabianickiego przebadano 60 opryskiwaczy polowych, pozostałą ilość przebadano na terenie powiatu m. Łódź. Wszystkie badania sprawności technicznej opryskiwaczy zakończono wynikiem pozytywnym.

Monitoring płodów rolnych na zawartość pozostałości środków ochrony roślin oraz środków ochrony roślin pod względem ich jakości

W 2014 roku w ramach planowanych kontroli pobrano 1 próbę środka ochrony roślin: Pełzacol GR. Środek ten spełniał wymagania jakościowe, czyli uzyskał atest analityczny potwierdzający, że nadaje się do obrotu handlowego i do użytku. Analizy dokonano w Instytucie Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu Oddział Sośnicowice.

W roku 2014 w ramach monitoringu płodów rolnych na pozostałości środków ochrony roślin pobrano 10 prób (tj. 1 próbę pomidora szklarniowego, 1 próbę ogórka szklarniowego, 1 próbę kukurydzy oraz 1 próbę jabłek, 1 próbę gruszek, 1 próbę marchwi, 1 próbę pietruszki, 1 próbę pszenżyta, 1 próbę jęczmienia, 1 próbę żyta).

Pozostałości środków ochrony roślin wykryto w próbach gruszki, pietruszki, jednakże nie stwierdzono przekroczenia ich najwyższych dopuszczalnych poziomów (NDP). Nałożono dwa mandaty karne w wysokości 200 zł, na podstawie art. 76 ust. 1 pkt. 20 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin, w związku z wykryciem substancji niedopuszczonych do stosowania w uprawach gruszy i pietruszki.

III. Kontrola wytwarzania i obrotu materiałem siewnym, szkółkarskim

W roku 2014 wydano 14 nowych zaświadczeń o wpisie do rejestru przedsiębiorców dokonujących obrotu materiałem siewnym, w tym 10 zaświadczeń dla podmiotów z terenu powiatu pabianickiego. Wyrejestrowano 2 podmioty, co wiązało się z zawieszeniem działalności gospodarczej oraz zaprzestaniem obrotu materiałem siewnym.

W zadaniach z zakresu nasiennictwa realizowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa należy wydzielić trzy najważniejsze grupy:

- Ocena polowa plantacji nasiennych oraz szkótek drzewek owocowych,
- Kontrola obrotu materiałem siewnym i szkółkarskim,
- Kontrole przestrzegania zakazu stosowania materiału siewnego kukurydzy odmian MON 810.

Ocena polowa obejmuje kontrolę dokumentacji materiału siewnego i szkółkarskiego zgłoszonego do kwalifikacji oraz lustracje plantacji nasiennych i szkótek drzew owocowych. Celem tych działań jest nadzór nad produkcją materiału siewnego i szkółkarskiego, pozwalający na zagwarantowanie jakości nasion, sadzonek drzew i krzewów owocowych oraz sadzeniaków ziemniaka będących w obrocie.

W 2014 roku na terenie powiatu pabianickiego oceną polową materiału szkółkarskiego (tj. grusze, jabłonie, morele, wiśnie, śliwy i czereśnie) objęto **3 plantacje** o łącznej wielkości **0,34 ha**. Oceną polową materiału siewnego roślin rolniczych objęto **26 plantacji** o łącznej powierzchni **103,73 ha**, w tym:

- 12 plantacji roślin zbożowych o łącznej powierzchni 69,8 ha,
- 6 plantacji traw o łącznej powierzchni 9,85 ha,
- 7 plantacji roślin bobowatych grubonasiennych o powierzchni 22,08 ha,
- 1 plantacja facelii błękitnej o powierzchni 2 ha,

Ogółem zakwalifikowano 102,73 ha roślin rolniczych.

Zdyskwalifikowano częściowo 1 plantację owsa o powierzchni 1 ha, co stanowiło ok. 1 % powierzchni wszystkich plantacji roślin rolniczych (z wyłączeniem sadzeniaka ziemniaka) przyjętych do oceny polowej. Dyskwalifikacja plantacji materiału siewnego owsa była spowodowana wymoknięciem oraz dużym zachwaszczeniem.

Kontrola obrotu materiałem siewnym

Głównym celem jest nadzór nad przestrzeganiem prawa z zakresu nasiennictwa. Realizowane jest to poprzez kontrole obrotu materiałem siewnym oraz materiałem szkółkarskim.

Kontrolę obrotu materiałem siewnym przeprowadzono u 28 podmiotów. Ogółem przeprowadzono 74 kontrole, czynności kontrolne prowadzone były u producentów nasiennych, w hurtowniach, sklepach, marketach, u dostawców materiału szkółkarskiego i na targowiskach.

Podczas kontroli w sklepach skontrolowano 386 partii materiału siewnego tj. materiał siewny warzyw, strączkowych, motylkowych drobnonasiennych, oleistych i włóknistych, buraka pastewnego, mieszanek traw oraz zbóż jarych i ozimych. Ogółem zostało skontrolowanych 14,89 t materiału siewnego z wyłączeniem warzyw oraz 360 kg nasion warzyw. Skontrolowano również materiał rozmnożeniowy warzyw, tj.: cebuli dymki w ilości 250 kg. W wyniku przeprowadzonych kontroli u dostawców materiału szkółkarskiego skontrolowano 44 szt. drzewek owocowych kategorii CAC¹).

- Kontrola obejmowała materiał siewny kategorii kwalifikowany i standard znajdujący się w obrocie pod względem formalnym (w zakresie ważności świadectw o uznaniu materiału siewnego po ocenie laboratoryjnej, prawidłowości oznakowania i opakowania oraz jakościowym (ocena laboratoryjna i ocena tożsamości odmianowej materiału siewnego).
- Podczas przeprowadzania kontroli obrotu materiałem siewnym pobrano 6 prób kontrolnych nasion warzyw, mieszanek traw, zbóż jarych i ozimych do badań laboratoryjnych na zdolność kiełkowania. Wszystkie pobrane próby były zgodne z wymaganiami jakościowymi dla materiału siewnego.

Kontrole przestrzegania zakazu stosowania materiału siewnego kukurydzy odmian MON 810 (rośliny zmodyfikowane genetycznie - GMO) oraz ziemniaka odm. AMFLORA

Kontrole przestrzegania zakazu stosowania, czyli inaczej mówiąc zakazu wysiewu materiału siewnego kukurydzy odmian MON 810 przeprowadzane są w gospodarstwach rolnych zajmujących się uprawą kukurydzy zarówno na kiszonkę jak i na ziarno.

W dniu 28 stycznia 2013 roku weszły w życie akty prawne regulujące sprawy zakazu uprawy odmian roślin zmodyfikowanych genetycznie:

- ustawa o nasiennictwie z dnia 9 listopada 2012 roku (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz.1512 ze zm.) oraz

- wydane na podstawie art. 104 ust. 9 ww. ustawy dwa rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

- w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810,
- w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego ziemniaka Amflora.

Akty prawne nakładają na Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa nowe zadania polegające na sprawowaniu nadzoru nad stosowaniem materiału siewnego oraz sprawowanie kontroli przestrzegania zasad i obowiązujących wymagań w zakresie stosowania materiału siewnego. Producenci rolni, którzy nie zastosują się do powyższych przepisów będą podlegali określonym sankcjom. W celu uniknięcia wszelkich nieporozumień podczas działań kontrolnych należy zadbać o przechowywanie dokumentów zakupu materiału siewnego

---

¹ materiał szkółkarski CAC (Conformitas agraria communitatis) – oznacza materiał szkółkarski roślin sadowniczych wytworzony przez dostawcę i przez niego oceniony, spełniający wymagania w zakresie wytwarzania i jakości określone dla tego materiału. (Ustawa z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1512 ze zm.).

kukurydzy oraz etykiet urzędowych, którymi oznakowane są wszystkie opakowania tego materiału. Dokumenty te będą podlegały sprawdzeniu podczas przeprowadzanych przez inspektorów kontroli przestrzegania zakazu stosowania materiału siewnego, w tym odmian zmodyfikowanych genetycznie. Brak etykiety urzędowej na opakowaniu świadczy o nielegalnym pochodzeniu materiału siewnego.

W roku 2014 inspektorzy Oddziału w Łodzi podczas kontroli w gospodarstwach rolnych pobrali 2 próby materiału roślinnego kukurydzy (w tym 1 próba na terenie powiatu pabianickiego) do Centralnego Laboratorium w Toruniu Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w kierunku obecności modyfikacji genetycznej MON 810 oraz wykonali 7 testów paskowych ELISA (na terenie powiatu pabianickiego), które bezpośrednio identyfikują obecność modyfikacji genetycznej. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych i wykonanych testów paskowych ELISA nie wykryto w materiale roślinnym kukurydzy obecności modyfikacji genetycznej MON 810. Przeprowadzono także w gospodarstwach rolnych na terenie powiatu pabianickiego 13 kontroli w zakresie dokumentacji pochodzenia materiału siewnego kukurydzy.

W toku prowadzonych czynności kontrolnych w roku 2014 nie nałożono mandatów karnych z zakresu nasiennictwa.

IV. Nadzór fitosanitarny nad obrotem wewnętrznym roślinami, produktami roślinnymi i zwalczaniem organizmów kwarantannowych

Wykrywanie, identyfikacja i zwalczanie organizmów kwarantannowych

Głównym zadaniem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w zakresie nadzoru fitosanitarnego jest wykrywanie i identyfikacja tzw. organizmów kwarantannowych, ich zwalczanie z urzędu i zapobieganie ich rozprzestrzenianiu się. W związku z powyższym Inspekcja przeprowadza liczne lustracje upraw materiału szkółkarskiego drzew owocowych, materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych, plantacji nasiennych roślin rolniczych (np. sadzeniaki ziemniaka) oraz pobieranie prób gleby, materiału roślinnego, produktów pochodzenia roślinnego i przedmiotów do badań laboratoryjnych.

Zgodnie z działaniami zmierzającymi do zapobiegania rozprzestrzenianiu się **organizmów kwarantannowych** przeprowadzono:

- **1619** lustracje zarówno upraw jak i roślin znajdujących się w obrocie,
- lustracjom poddano **5 015 532 szt.** roślin (głównie różnych gatunków roślin ozdobnych i drzewek owocowych), **321,962 ton** bulw ziemniaków po zbiorze i znajdujących się w obrocie, **3 846,34 ton** świeżych owoców i warzyw sprowadzanych głównie z krajów Unii Europejskiej (jabłka, mandarynki, pomarańcze, klementynki, gruszki, kiwi, cytryna, morela, brzoskwinia, nektarynki, truskawka, persymona (kaki), winogrono, czereśnia, oberżyna, papryka, pomidor, marchew, cebula) oraz **319,153 ton** półproduktów spożywczych przeznaczonych na eksport (wiórki kokosowe, płatki migdałowe naturalne i blanszowane, mączka

migdałowa, rodzynki, ziarno sezamu, ziarno kakaowe, kakao ciemne, suszona żurawina i śliwka, mak, masa makowa, mieszanka keksowa, ananas kandyzowany).

Ważnym elementem w kontrolach zdrowotności, szczególnie pod nasadzenia materiału roślinnego rozmnożeniowego, jest badanie podłoża i gleby z pól na obecność organizmów szkodliwych, których formy przetrwalnikowe zimują w glebie oraz nicieni. Dotyczy to w szczególności *Globodera rostochiensis* (mątwik ziemniaczany) i *Globodera pallida* (mątwik agresywny) oraz *Synchytrium endobioticum* (rak ziemniaka). Na obecność tych organizmów pobrano łącznie 92 próby (51 - mątwiki, 41 - rak ziemniaka).

W wyniku przeprowadzonych analiz laboratoryjnych nie stwierdzono występowania powyższych organizmów szkodliwych w glebie i podłożu uprawowym.

Lustracji i pobierania prób dokonuje się również ze względu na wiele innych organizmów kwarantannowych. Najważniejszymi z nich są:

- *Clavibacter michiganensis subsp. sepedonicus* - (bakterioza pierścieniowa ziemniaka) ze zbiorów ziemniaków w 2014 roku pobrano do badań laboratoryjnych 5 prób bulw ziemniaka z 5 partii o łącznej masie 104 ton. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych bulw ziemniaków nie wykryto *Clavibacter michiganensis subsp. sepedonicus*,

- *Ralstonia solanacearum* (śluzak) - ze zbiorów ziemniaków w 2014 roku pobrano 5 prób bulw ziemniaka z 5 partii o łącznej masie 104 ton, pobrano również 6 próbek wody z Grupowej Oczyszczalni Ścieków w Łodzi. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych bulw ziemniaków i wody nie wykryto *Ralstonia solanacearum*,

- *Plum pox virus* (wirus ospowatości śliwy, szarka) - wykonano 46 lustracji na różnych gatunkach z rodzaju *Prunus* (tj. śliwa, brzoskwinia, morela, wiśnia, czereśnia), będących żywicielami wirusa w szkółkach drzew owocowych i ozdobnych. Pobrano 92 próby z poszczególnych odmian gatunków drzewek owocowych tj. śliwa, brzoskwinia, morela, czereśnia i wiśnia do badań laboratoryjnych na obecność *Plum pox virus* - wyniki badań laboratoryjnych były negatywne,

- *Phytophthora ramorum* – 190 inspekcji wizualnych na roślinach żywicielskich (głównie różanecznik, azalia, cis, dąb, kalina, buk, brzoza, daglezja, klon, jesion, grab, lilak, modrzewnica, pieris, brzoza, cyprysik, magnolia, borówka, trzmielina, jagoda kamczacka, kasztanowiec, wiciokrzew, wrzos, wierzba, żurawina). Pobrano 2 próby z roślin różanecznika do badań laboratoryjnych, w wyniku których nie wykryto *Phytophthora ramorum*,

- *Bursaphelenchus xylophilus* (węgorzek sosnowiec) – 239 inspekcji wizualnych na roślinach ozdobnych iglastych tj. świerk, jodła, sosna, kosodrzewina, choina, daglezja, sośnica, modrzew. W 2014 pobrano 2 próby z opakowań drewnianych (palet) pochodzących z Portugalii oraz 2 próby z drewna sosnowego okrągłego z miejsc przerobu i składowania drewna iglastego (tartaki) do badań laboratoryjnych na obecność węgorzka sosnowca. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych nie wykryto *Bursaphelenchus xylophilus*,

Od dnia 14.06.2014 r. *Diabrotica virgifera* (zachodnia kukurydziana stonka korzeniowa) nie jest już organizmem kwarantannowym zwalczanym z urzędu).

Kontrola zarejestrowanych podmiotów i paszportowanie roślin

Urzędowe kontrole u zarejestrowanych producentów i dystrybutorów oraz wydawanie paszportów roślin wynika z wprowadzenia systemu zdrowotności roślin opartego na stosowaniu przez kraje Unii Europejskiej jednolitych standardów zdrowotności i jakości materiału roślinnego, zgodnie z postanowieniami zawartymi w dyrektywach fitosanitarnych UE.

W 2014 roku wydano **9 680 szt. paszportów** na **2 646 358 szt. roślin**. Paszporty roślin były wydawane na materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin ozdobnych i owocowych (rózanecznik, chryzantema, jodła, świerk, sosna, modrzew, jarząb, pigwowiec, irga, kosodrzewina, daglezja, dąb, kolcowój pospolity, świdośliwa, malina, jeżyna, truskawka; drzewek owocowych (jabłoń, grusza, wiśnia, czereśnia, śliwa, morela, brzoskwinia), rozsądę ogórka i pomidora, sadzonki roślin zielnych (begonia, niecierpek, dalia, eustoma, gerbera, goździk, lawenda, lewkonía, lobelia, fiołek, bratek, szałwia, pierwiosnek, dzwonek, pantofelnik, petunia).

W 2014 roku w zakresie nadzoru fitosanitarnego nałożono **1 mandat karny** w wysokości 100 zł, w związku z wprowadzaniem lub przemieszczaniem roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, nie spełniających wymagań, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin – brak oznakowania przemieszczanych bulw ziemniaka konsumpcyjnego podczas kontroli na drodze z udziałem inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego w Łodzi, zgodnie z Rozporządzeniem MRiRW z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów oznakowania bulw ziemniaka innych niż sadzeniaki (Dz. U. z 2004 r., Nr 83, poz. 776).

Nadzór fitosanitarny nad obrotem z zagranicą

Wymiana towarowa pomiędzy państwami niesie ze sobą duże zagrożenie dla roślin ze względu na możliwość zawleczenia organizmów kwarantannowych dotychczas nie występujących na terenie kraju. Warunki eksportu roślin i produktów roślinnych zawarte są w ustawie o ochronie roślin z dnia 18 grudnia 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 621 ze zm.) oraz w przepisach fitosanitarnych poszczególnych państw trzecich.

Zgodnie z powyższą ustawą każda partia roślin, produktów roślinnych i przedmiotów eksportowana z Polski do państw trzecich musi być zaopatrzona w **świadectwo fitosanitarne**, wystawione zgodnie z przepisami fitosanitarnymi kraju przeznaczenia.

W roku 2014 na terenie działania Oddziału w Łodzi wystawiono:

- **280** świadectw fitosanitarnych dla eksportu,
- **23** świadectw fitosanitarnych dla reeksportu.

Towary eksportowane to głównie: sadzonki roślin ozdobnych (róża, borówka wysoka, gerbera, rózanecznik, azalia, chryzantema z kultury in vitro, bluszcz, magnolia, rośliny iglaste: jodła, świerk, sosna, rośliny akwariowe), suszone półprodukty spożywcze (wiórki kokosowe, płatki migdałowe naturalne i blanszowane, mączka migdałowa, rodzynki, ziarno sezamu, ziarno kakaowe, kakao ciemne, suszona żurawina i śliwka, mak, masa makowa, mieszanka keksowa, ananas kandyzowany), owoce i warzywa świeże (jabłka, mandarynki,

pomarańcze, klementynki, gruszki, kiwi, cytryna, morela, brzoskwinia, nektarynki, truskawka, persymona (kaki), winogrono, czereśnia, oberżyna, papryka, pomidor, marchew, cebula), materiał siewny - jęczmień jary, drewno egzotyczne, drewno mocujące, skrzynie drewniane, suszone liście tytoniu, stabilizowane kwiaty róży, artykuły ozdobne z suszonych roślin.

Główne kierunki eksportu to: Białoruś, Ukraina, Kazachstan, Federacja Rosyjska, pojedyncze wysyłki do Korei Południowej, Norwegii, Kamerunu, Mołdawii, Albanii, Armenii, Ugandy, Chin, Nepalu, Etiopii, Serbii, Turcji, Wybrzeża Kości Słoniowej, Republiki Beninu, Nigerii, Indii i Kanady.

Organizmy szkodliwe nie podlegające obowiązkowi zwalczania

Jednym z wielu zadań Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Roślin i Nasiennictwa jest sygnalizacja i rejestracja organizmów szkodliwych nie podlegających obowiązkowi zwalczania. Są to choroby i szkodniki występujące w uprawach rolniczych, sadowniczych i warzywnych dość powszechnie, które mogą powodować straty gospodarcze.

Zadaniem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa jest ustalenie terminów zwalczania agrofagów oraz udostępnienie i rozpowszechnienie informacji na temat terminów ich zwalczania. Sygnalizację terminów zwalczania przeprowadza się w oparciu o wizualne ilustracje upraw w terenie oraz odłowy owadów na pułapki feromonowe i lepowe.

Komunikaty sygnalizacyjne na temat terminów zwalczania poszczególnych agrofagów w wybranych powiatach Inspekcja zamieszcza na stronie internetowej www.piorin.gov.pl (zakładka sygnalizacja). Komunikaty sygnalizacyjne wysyłane są również drogą e-mailową do Urzędów Gmin, Starostwa Powiatowego, Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W 2014 roku wydano komunikaty sygnalizacyjne dla upraw:

- zbóż tj. pszenica ozima, pszenżyto ozime (mączniak prawdziwy zbóż i traw, skrzypionki, mszyce, rdza brunatna pszenicy),
- ziemniaka (zaraza ziemniaka, stonka ziemniaczana),
- jabłoni domowej (parch jabłoni, owocówka jabłkóweczka, owocnica jabłkowa),
- śliwy domowej (owocówka śliwkóweczka),
- czereśni, wiśni (nasionnica trześniówka).

Małgorzata Pazurek
Kierownik Oddziału w Łodzi